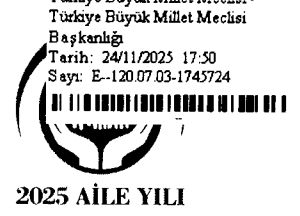

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-22093046
Konu : Soru Önergeleri (7/34006)

7/34006 6K12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1704863 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Manisa Milletvekili Sayın Ahmet Vehbi BAKIRLIOĞLU'na ait 7/34006 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/34006) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 03BCE593-FF97-4E5D-B767-B10093113780

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Vahdettin ŞANLI
Mühendis
Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU'NA AİT 7/34006
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Şap hastalığı, ülkemizin coğrafi konumu nedeniyle endemik olarak seyreden ihbarı mecburi hayvan hastalıkları arasında yer almaktadır. Hastalıkla mücadele kapsamında gerekli tüm iş ve işlemler Bakanlığımızın ilgili birimlerince hassasiyetle yürütülmektedir.

Ülkemizde şap hastalığından etkilenen hayvan sayısı ve buna bağlı ekonomik kayıplar, epidemiyolojik veri toplama yöntemleriyle eş zamanlı olarak değerlendirilmektedir. Hastalığın tamamen söndürülmesinin ardından kesin sonuçlar ortaya çıkacaktır.

Bakanlığımız, hayvan sağlığını tehdit eden hastalıklarla mücadele kapsamında ülke genelinde izleme ve kontrol faaliyetlerini sürekli ve titizlikle yürütmektedir. Bu hastalıklardan biri olan şap hastalığına karşı geliştirilen aşilar, yürütülen yoğun aşılama kampanyaları ve alınan tedbirler sonucunda 2024 yılında bir önceki yıla göre hastalık oranında %80 oranında azalma sağlanmıştır. Kurban Bayramı öncesinde ve sırasında hayvan hareketlerinin kontrolüne yönelik yeni uygulamalar da devreye alınmıştır.

Önerge konusu ilçede tespit edilen şap hastalığına yönelik Hayvan Hastalıkları İle Mücadele Genelgesi ve Şap Hastalığının Kontrolüne İlişkin Yönetmelik hükümleri çerçevesinde kordon, karantina, temizlik, dezenfeksiyon ve aşılama çalışmaları devam etmekte olup filyasyon çalışmaları devam etmektedir.

Ülkemiz genelinde şap aşılamaları, Anadolu ve Trakya bölgelerinde yılda iki kez (ilkbahar ve sonbahar dönemlerinde) uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2022 yılında 30.552.403, 2023 yılında 42.135.478 ve 2024 yılında 45.650.620 doz aşılama gerçekleştirilmiştir. İlgili yıllarda hayvan varlığına oranla %88'in üzerinde aşılama başarısı sağlanarak etkili bir aşılama dönemi yürütülmüştür.

Veteriner Tıbbi Ürünler Hakkında Yönetmelik kapsamında, üretilen aşiların her serisi etkililik ve güvenilirlik açısından teste tabi tutulmaktadır. Aşılar da yapılacak testler Avrupa Farmakopesinin inaktif şap aşiları ile ilgili monografında ve Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü'nün şap hastalığı ile ilgili kılavuzunda yer almaktadır. Bu belgelerde yer alan ve aşının etkililiği ve güvenilirliği ile ilgili testler Bakanlığımıza bağlı Şap Enstitüsü Müdürlüğünce gerçekleştirilmekte ve Bornova Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğünce testler kontrol edilerek ilgili serinin piyasaya arzına izin verilmektedir. Bu kapsamda yapılan testler arasında canlı virüs varlığının tespitine yönelik testler de bulunmaktadır. Bu testlerden uygun sonuç alınmayan aşiların piyasaya arzına izin verilmemektedir.

Bakanlığımız, veteriner tıbbi ürünlerin güvenliğini sağlamak amacıyla düzenli numune alımı, analiz ve etiket kontrolleri yürütmekte; satış yerlerini denetlemektedir. Uygun bulunmayan ürünler için mevzuat hükümleri doğrultusunda idari yaptırımlar ve toplatma işlemleri uygulanmakta, gerekli hâllerde ruhsatları askıya alınmaktadır.

Üretim ve mücadelede Şap Enstitüsü tarafından yürütülen epidemiyolojik çalışmalar sonucunda tespit edilen ve suş identifikasyonu yapılan virüs tipleri kullanılmaktadır.

Şap aşısı, inaktif (etkisiz hâle getirilmiş) bir aşı olup içeriğinde bulunan mikroorganizmalar hastalık yapma özelliğini kaybetmiştir. Üretim öncesi, üretim süreci ve sonrasında sterilite, zararsızlık, PCR/sekans ve güvenlik testlerinden geçirilmekte; bu testler tamamlanmadan ürün sevk edilmemektedir. İnaktif aşılar da mikroorganizmalar çoğalma yeteneğine sahip olmadığından hastalık oluşturmaz, yalnızca bağışıklık sağlar. Ülkemizde yürütülen aşılama çalışmaları sonucunda, aşı uygulanan bölgelerde hastalığın yayılımının azaldığı ve aşının etkili olduğu gözlemlenmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Aşıya ilişkin uygulama, test ve diğer işlemler; Avrupa Farmakopesi, Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü kılavuzu ve veteriner tıbbi ürünlerle ilgili Avrupa Birliği mevzuatı gibi uluslararası standartlara uygun olarak yürütülmekte ve Bakanlığımıza bağlı ilgili birimlerde görevli uzman personel tarafından denetlenmektedir.

2025 yılında şap hastalığında gözlenen vaka artışlarının temel nedeni, hastalığa yol açan virüsün ülkemizde yeni bir serotipinin (Sat-1) ortaya çıkmış olmasıdır. Bu yeni serotipe karşı hayvanların bağışıklığının bulunmaması, hastalığın yayılımında en önemli etken olarak kabul edilmektedir.

Şap hastalığının yeni varyantına karşı 20,7 milyon doz aşı üretimi tamamlanmış ve taşra birimlerimize dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Aşı üretim ve uygulama çalışmaları, hastalıkla etkin mücadele kapsamında yoğun şekilde devam etmektedir.

Şap hastalığı, aşıları ari bölgeler haricinde tazminat kapsamında bulunmamaktadır. Sat-1 serotipi şap hastalığına karşı kullanılan aşılar 31.12.2025 tarihine kadar aşı bedeli alınmadan ücretsiz olarak uygulanmaktadır.

Şap Hastalığının Kontrolüne İlişkin Yönetmelik kapsamında çıkarılan "Acil Eylem Planı" ve "Hayvan Hastalıkları İle Mücadele Programı" çerçevesinde gereken tedbirler uygulanmakta olup, program doğrultusunda aşılama, tarama ve eğitim çalışmalarına devam edilecektir.